

RYTOJUS.

Semanario de los Obreros Lituanos
en la Argentina. Montes de Oca 146,
Avellaneda, B-Aires.

RYTOJUS

RYTOJUS.

Lietuvių Darb. Savitrašis Argentinoj.
calle MONTES DE OCA 146,
Avellaneda, B-Aires.

4 (58) nr. — III metai

laikraščio kaina metams \$5 m., pusei — \$3 m., trims mėn. \$1 50; užsieny 3 doleriai; kaina atskiro numerio 10 c. 1929 m., sausio (enero) 26

Didelis žemėsdrėbėjimas Venesuel

Du šimtai tapo užmušti ir visš 1,000 sužeistų. Pridaryta nuostolių vien tik materialiai 10,000,000 dolerių.

Caracas.—Miestas Cumana kuris turėjo 12,000 gyventojų, liko si sugriautas 18 sausio š. m.

Pirmas drėbėjimas įvyko anksti iš ryto, kuris pasirodė gana smarkus ir sugriovė šimtus namų. Žmonės kilo panika, kurie bėgo į visas puses, kad išgelbėtų savo gyvybes. Buvo mobilizuota visos medikalės spėkos suteikimui pagalbos nelaimingiesiems m. Cumana gyventojams.

Daugybė išbėgusių gyventojų iš mėsio pasijuto palikę savo šeimynas—vaikus ir grįžo atgal gelbėti pastarųjų, bet pasikartojus šturmui daugelis iš jų žuvo nuo griūvančių namų. Iš viso apskaituojama 200 žuvusių ir virš 1,000 sužeistų. Pridaryta materialiu nuostolių 10,000,000 dolerių.

Raudonasis kryžius deda visas pastangas teikimui pagalbos nukentėjusiems, bet manoma, kad reikės šaukti užsienų pagalbos nes esant dideliui skaičiui nukentėjusių Venesuelos raudonojo kryžiaus spėkos pasirodo per mažos. Sakoma, kad šalies prezidentas General Gomes labai susirūpino nukentėjusiais nuo šios nelaimės ir deda visas pastangas teikimui pagalbos.

I AMERIKOS DRAUGUS.

Brangūs draugai!

Sunkiose siaučiančio fašizmo sąlygose rašome Jums, draugai, šį laišką. Fašistai nepasitenkino išardę darbininkų klesos organizacijas, sušaudė ir sušodinę į kėlijus geriausius komunistų darbuotojus. Jie suspaudė savo kruviną leteną visą darbininkų visuomenės gyvenimą. Bijodami proletariškos inteligentijos, fašistai deda visas pastangas užkirsti kelią pastoti ir vidurines ir aukštesnias mokyklas darbininkų ir biednuomenės vaikams. Tam tikslui pakėlė mokesnį už mokslą net ant 50%.

Paliuosuojami nuo mokesnio ar gauna stipendijas daugiausia iš tikrųjų fašistų klapčiukai, kartais dvarininkų ar buočių vaikai, o ne biednuomenė. Mokyklose viešpatuoja kapelionų, žvalgybininkų ir kitokių fašistų gaujos. Moksleiviams draudžiama organizuotis ne tik į komunistines ar socialistines organizacijas, bet ir į nekalta kultūrinės. Daugelyje gimnazijų moksleiviai areštuojami, vokiečiai po kalėjimus be mažiausio kaltės įrodymų sulgia kapelionų ar žvalgybininkų nurodymais. Tokiose tat sąlygose prieisina dirbti komunistinei moksleivijai.

Šiuo laiku mes norime glaudžiau susirūsti su komunistine jaunomene ir moksleivija iš užjūrio. Mes nekantriai lauksime iš jūsų žinių apie jūsų darbą, jūsų organizacijas ir apie jūsų pasiekimus darbo rezultatus.

Siomis dienomis išeis komunistinei moksleivijai skiriamas laikraštis. Mes kviečiame draugus moksleivius iš užjūrio prisidėti prie šio darbo raštis, straipsniais apie jūsų darbą Amerikoje ir kitu kuo. Su komunistiniu pasveikimu, L. Kom. Jaun. Sąj. Moksleivių Kauno Raj. Komitetar.

Greit važiuodamas Žitkevičius automobilijje visu smarkumų įpuolė į Nemuną pro atvirą tilto spragą ir pradėjo skęsti. Iškilęs virš vandens šuktelėjęs „gelbėkite“.

Toje vietoje smarkiai neša srovė Žitkevičius buvo jos išrautas iš skėstančio automobilio ir nešamas tolyn, bet vienas darbininkas laiku spėjo jam prikišti kartį, kuris įsikabinęs buvo išrauktas, jau po to, kai kelis kart buvo pasinėręs į vandėnį. Ištrauktas ant tilto kelias sekundas buvo be sąmonės. Paskui pargabentas namo ir persirengęs vėl grįžo į nelaimės vietą.

Verkia žmogus. Automobilis buvo jo visas turtas, kurio pagalba, pats šoferiaudamas, maitindavo šeimyną. Dabar tas automobilis guli Nemuno dugne ir kiekvieno momentu jis gali būti nuneštas į dar gilesnę vietą.

„Rytojaus“ Pajininkams.

Šių metų Sausio mėnesio 27 dieną 2-trą valandą po pietų šaukiamas Visuotinis Bendrovės pajininkų susirinkimas „Rytojaus“ svetainėje Montes de Oca Nr. 146 Avellaneda.

Draugai pajininkai! dalyvaukite visi, nes turim labai svarbių dalykų klausimą išrišti. Ateidami į susirinkimą nepamirškite pasiimti pajus nes be pajų į susirinkimą nebus leidžiami.

„Rytojaus“ B-vės Taryba.

Kas mum rašoma

Čia prisiūnciu ištrauką dalies laiško nuo draugo iš Lietuvos. Sugrįžęs į šią fazendą sužinojau, kad buvo siuntinėta „R“ trys kopijos. Jom pasinaudojo šios fazendos lietuviai. Dabar prašyčiau siuntinėti „R“ man kaip prenumeratą, bet turiu apgalvoti, kad tuos 3 dolerius pasiūstai negaliu, nes čia tokia netikus tvarka, kad ligi didesnio miesto dasigaut negalima o iš mažų pasiūst negalima. Ir prisiūst pinigų galėsiu neankščiau kaip balandžio mėn. kada manau vėl išvažiuoti gal visiškai iš fazendų. Mūs fazenda dar pakenčiama, o iš kitų tai nėra galemybės išvažiuoti.

J. G.—tis.

Ištrauka iš drg. laiško.

„Drauguži“ gal galėtai man daugiau prisiūsti „Rytojaus“ iškarpų, nes tas man gana patiko. Jie vyrai man! Laimingos kovos! Aš su jais! Jau laikas nutraukti jiems (kunigams) vidurinių amžių kaukes ir parodyti jų tikrą snukį žmonėms. Lai pamato savo judošių, kurie juos pardavinėja ir perka vanden Kristaus.

Jonai! padėk tiems draugams kovoti su Romos gvardija ir kruvinoju fašizmu! P. S. Šiuos žodžius rašo vienas iš draugų Mariampoliečių bet jo pavardės neskelbsim nes jis yra persekiojamas žvalgybos. Red.)

Villa Diego—Nors gerai nesam pažįstami su tamsta bet išdrįsau parašyti laiškuči. Norėdamas pranešti apie vedamas agitacijas J. Pilipaitis, S. Augaicius ir bagatiravičiaus Villa Diego.

J. Pilipaitis su Augaiciu labai liko priešiingi „Rytojui“, jie deda visas, pastangomis kad nuo „Rytojaus“ atitrauktų skaitytojus. S. Augaitis ant susirinkimo 3-čios kuopos pasmerkę labiausiai visus „Rytojaus“ bendradarbius, kad esą visi vagys, lindžeriai, tinginiai, sukčiai ir t. t.

Tas pats S. Augaitis ir pirmiau buvo priešingas darbininkškam judėjimui. 1927 m. „Keivys“ buvo tilpus jo korespondencija 3-čiam puslapy po antgalviu „Komunistai drumščia Lietuvos ramybę“ ir dar būdamas 3-čios kuopos pirmininku. Jis priguli del to kad kliudyti darbininkškam judėjimui ir slopinti kuopa, nes tai faktas. Del jo visų šmeižtų kuopa nustoja daug narių.

Viso gero velijantis „Rytojetis“

SVEIKINAME „RYTOJŲ“

ALDLD 110 kuopa sveikinam mūsų mylimą „Rytoją“ su dvejų metų sukaiktuveis ir linkėjimais augti ir bujoti, stiprėjant dienai po dienos vis labiau.

Gave laišką iš kolonijos Sarmiento lietuvii, kur buvo surengtas balius vardan A. Baltuškos, ir Albino Baltuškos padarė ekskursiją keletas lietuviių iš Comodoro Rivadavijos kur leidžiant linksmai laiką prisiminimais ir mūsų „Rytojų“ parinkdami jam aukų.

Aukavo šie drangai ir draugės:

Po \$5 B. Šlapelis, A. Čiapas, B. Lauretis, A. Krupelis, Gustov Gart.

Po \$3 J. Pivariūnas, J. Klebonas, K. Baltuška, S. Seminas.

Po \$2 E. Semenienė, P. Gričaliūnas, J. Sapka.

\$1 50 Tučius.

Po \$1 J. Šlapelis, S. Baltuškienė, M. Oikaras, P. Jankauskas, P. Debreigaitė, O. Baltuškytė, A. Krupelis, P. Krupelis.

50 c. A. Hermandes.

Viso labo suaukauta \$63 persiuntimui \$2 prisiūnciam \$61

Visiems aukavusiems tarime širdingai ačiū.

Aukų rinkėja: O. Baltuškytė.

Pinigus \$61 gavome už ką visiems draugams—ems kurie aukavo bei pasidarbavo aukų parinkimui, širdingai ačiū.

„Rytojaus“ Administracija.

102 METŲ SENUTĖ.

Malaga.—(A. P.) Laikraščiai komentuoja apie sveikatą bei stiprumą senutės J. S. Catell, kuri turi 102 metus, ir žadanti važiuoti į Argentiną, nes jos sūnus kviečias, kuris gyvena Buenos Aireje.

„Rytojaus“ Rėmėjai.

Mūsų priešai iš kailio nerdami leidžia biauiausių šmeižtų paskalas,—didžiausius kaltus nebūtų daiktų verčia ant „Rytojaus“ ir jo aktyvesnių darbuotojų, norėdami įtikinti darbininkšką visuomenę, kad pastaroji nustotų rėmusi „Rytoją“, o jie—fašistai ir kiti nedorėliai galėtų iš to pasidžiaugti.

Bet susipratę lietuviai darbininkai į visus šmeižtus atsako dar didesniu prisirišimu prie savo kleses g. J. „Rytojaus“ ir reme jį dar g. J. Jai:

St. Snvientių Valstijų draugai rašo mums laiškuči ir sako: „Laisvė“ įvykusiam koncerte, 9 d. gruodžio Arcadia Hall, Brooklyn N. Y. parinkome aukų paramai „Rytojaus“. Viso surinkta 114 dolerių ir 80 c., kuriuos jums pasiuntėm per Amerikancan Ekspess.

Belgijoj gyvenantieji lietuviai darbininkai taip pat gausiai parėmė „Rytoją“ prisiūsdami \$62. 45.

Drg. R. Mizara iš Suvenytų Valstijų mums prisiuntė \$66. 97 iš kurių \$24. 67 aukos nuo „Laisvės“, o likusieji už prenumeratą kurias surinko drg. R. Mizara.

Ogi štai ir mūsų naujai atgimusi LSKD 7-ta kuopa iš Dock Sud atnešė į „R.“ iždą \$252. 35 kurie dalinasi sekančiai: 177. 50, nuo surengto vakaro 12 d. sausio Dock Sude pusė pelno, ir 74. 85 nuo pikniko pusė pelno kuris atsiuvo 20 d. sausio š. m.

Drg. Patagoniečiai prisiūnciam laiškuči sveikindami „R.“ su 2-ju metų jubilėjaus sukaiktuveis ir parinktų aukų „R.“ pagerinimui \$61.

Draugas K. Jiečius iš Cordobos gavo 2 naujus prenumeratorių ir prisiuntė \$20, 10 už išplatintą „Rytoją“.

Drg. J. Bukevičius prisiuntė \$9. Tai pinigai kuriuos jis gavo už 3 prenumeratas pusmečiui.

Dr. Leonas Polšmitaitis prisiūnciam laiškuči sveikindamas „Rytoją“ su naujais metais ir \$11 kuriuos paskirsto sekančiai: Už siuntinėjamą „Rytojaus“ metams \$5, pol. kaliniam \$1, „Rytojans“, ag. ginimui \$2, už prenumeratą 1D. Balso \$3, ir už kalendorių 1929 met. \$1.

Užsiprenumeravo „Rytoją“ ant cietų 1929 m. šie drg: P. Janay, P. Stasiškis, L. S. Argentinijoje D-ja 2 prenumeratas, J. Petrauskas, M. Dagys, J. Sabas.

Ant pusės metų užsiprenumeravo „R.“ ir po \$1 aukavo J. Macas ir J. Balšaitis.

Drg. J. Vilkas užsimokėjo už paieškojamą \$2, drg. St. Cepaitytė už paieškojamą \$1.

Ant pusės metų užsiprenumeravo „R.“ šie draugai: J. Miemlis, J. Simokatis, K. Abukauskas, J. Rimkus, J. Leščiuaitis, J. Bakura, J. Augulis, J. Zuokas, M. Lisauskas, E. Lapaitis, J. Vilkas, A. Augustauskaitė, B. Plioplytė, Malinauskas, J. Kijsnskas, S. Markuskytė.

AUDROS ATLANTIKO VANDENYNE.

Nev-York.—Iš priežasties siaučiančių audrų Atlantiko vandenynė randasi 7 laivų dideliame pavojuje. Iš 2 gauta pranešima prašant greitos pagalbos. Apie kitus 5 neturima jokių žinių, spėjama, kad bus nuskandinti.

VISŲ PRENUMERATORIŲ ŽINIŲ.

Pakeisdami savo antršą prisiūskit 10 centų padengimui, naujo antrašo atspaudinimo išlaidų. Draugai, kurių prenumerata jau baigiasi, prašome prailginti ją, ant šių 1929 met. ir kurių jau prenumeratos yra pasibaigę seniau prašome atsilyginti už praėjusį laiką ir užsiprenumeruoti „Rytoją“ ant ateinančio laiko.

„R.“ Administracija.

VISAM PASAULY.

Maskva.—Žinios iš Maskvos praneša, kad kilęs gaisras žymiai apgadino Lenino stovyklą ir grėsė pavojus namui, kuriame saugojami Lenino raštai ir žymūs Lenino dokumentai primenantį Didžiojo revoliucijos vado jaunystės dienas ir jo nuopelnus žmonijai.

Montevideo.—Mirė garsus pietų Amerikos pugilistas Clemente Sanches, iš priežasties gautų smūgių laike imtinių.

Atėnai, (Grecia)—Iš priežasties išsiliejimo upės Maritza ir siaučiančių audrų su dideliais šalčiais, Francia ir Makedonia apylinkių gyventojai labai daug nukentėjo.

Sugriauta keletas namų ir šiaip daug nuostolių p idaryta.

Maskva.—Cia tapo nužudytas generolas A. Slačkov buvusis baltosios gvardijos vadas.

Paskutiniu laiku Slačkov tarnavo Raudonojoje armijoje. Užmušėjas areštuotas ir kalboje prisipažino pareikšdamas, kad nužudęs Stačkovą kaipo atkeršymui už jo brolio nužudymą kuris buvo sušaudytas baltagvardiečiais vadovaujant Slačkovui.

Berlynas.—Tarptautinės tautos komiteto pranešimu, šių metų pabaigoje bus šaukiamas tarptautinis tautos kongresas, kuriam vieta skiriama Atėnos miestą Grecijoje.

Meksika.—Iš valstijos Hidalgo, oficialiai praneša, kad ten įvyko kruvinių susirėmimų už valdiškas vietas. Bitent: 20 dienų sausio š. m. per rinkimus valdžios, tapo šeši užmušti 35 sužeisti.

Caracas.—Paskutini žinių daviniai sako, kad Venesuelos žemės drėbėjimas nusinešė su savim daug daugiau negu, kad pirmieji daviniai skelbė.

Sužeistų randas virš 2000 iš kurių 700 labai sunkiai. Upė „Mazanarės“ apsėmė miestą, kurios vanduc buvo paklięs net 3,60 metrų.

Berlynas.—Pšanerama, kad laikraštis „Teglebat“ gavo telegramą nuo savo korespondento iš Budapešto, kurioje sako, kad pasazierinis traukinys, kuris išėjo iš Rumunijos tarp Turnumagurde ir Lita tapo užklotas sniegu, apie 40 žmonių bus žuvę.

Londonas.—Anglijos parlamente eina didelės diskusijos kastink gariniio pojrūnio tunelio sujungimui Anglijos su Francia. Žinios sako, kad tunelis turės 53 kilometrus ilgio ir virš 200 metrų gylio po vandeniui. Tuli sako, kad Vokietija su Italija į minėta projektą žiūrėti pirštus, nes tas palengvintų susisiekimą Anglijai su Francia, ypač gairai militariniu atžvilgiu.

Berlynas.—Iš Kauno praneša, kad, Smetona išsiuntinėjo visoms kaimyninėms valstybėms Notą kurioje liečia Kellogo Pakta ir Litvono pareikšimus nusiginklavimo klausimu. Tuo pačiu kartu Notoje Smetoninė fašistų valdžia kritikuoja Lenkiją, už tai, kad ji vadina savę Rumunijos ir visos pribaltijos valstybių apgyneja.

Konstantinopolis.—Šiame mieste ištiko didelis gaisras iš priežasties audros Kilus gaisrui miesto dalyje liko sunaikinta tūkstančiai namų 5000 žmonių liko be pastogės, taipgi daugelis sužeistų ir mirusių.

Paryžius.—Poincaré laimėjo didžiūma parlamento balsų, politikos bei ekonomijos klansymuose.

Paraguay.—Anuncion praneša, kad Brazilijos ginkluoti parubėžio kareiviai, užpuolė Paraguaus civilę delegaciją, kurie betgi liko apginti.

Nev-York.—Du laivu šaukiasi pagalbos. Piladelphijos radio stotis atlikė žnkla, rades: S. O. S kurios reiskia šaukiamasi pagalbos nuo laivų „Florida“ Italijos, ir „Pannedaine“ S. Amerikos. Iš priežasties didelės audros laivams grasia nuskendimo pavojus. J. V. laivai „Amerika“ ir „Prezidente Harison“ skubinasi minėtėm laivam į pagalbą. Skęstantieji laivai randasi 800 mylių nuo salos kavo Hatteras.

Shanghai.—praneša, kad 200 ginkluotų komunistų paėmė miestelį Chouagying. Žinios sako, kad mūšis tesėsi 50 minučių, kuriame tapo 30 užmušta ir 70 sunkiai sužeista.

Piknikas Quilmės Pajury Rengia „Laisvės“ choras

3 DIENA VASARIO M. 1929M.

RENGIMĖS IŠ ANKSTO VISI IR VISOS!

Mes jau žinom, kad Laisviečiai savo užduotį visuomet ir visur gerai atlieka, o todėl nera abejonės, kad savo ruošiamame PIKNIKE 3-čią d. vasario š. m. «QUILMES» pajury—taip pat atliks ko puiklausiai, nes programai ruošias išsiūsose, kurį begalo bus įdomi: «Laisvės» choras sudainuos keletą darbininkšką bei liaudės dainelių, kas žinoma mūsų gerbems tautiečiams patiks. Bus ir šiaip vyvairių pamarginimų: Jauna, bet jau visiems žinoma dvasios kelimo pioneira V. Venckūnaitė padeklamuos pora Eilių.

Bus vyvairių žaislų k. t. olėnktnės, traukimas virvės, rungtnės moterų su vyrais, mului uodegos prisegimas, puodo sudaužymas ir t. t. ir t. t.

Griež garsus dūdų orkestras, bus ir skrajojanti krasa. Pradžia 7-tą val. ryto.

Įžanga vyrams 0,50 moterims 0,30.

KAIP NUVAŽIUOTI?

—Važiuoti galima traukinu ir tranviju nr. 22 (Anglo)—prašykil bilietą kombinacion.

„LAISVĖS“ CHORO VALDYBA.

